

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΤΟΣ 1.

ΑΡΙΘ. 2.

Διευθύνται

Νίκος Θ. Συνοδινός

Λεων. Παλαφλώρος

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 26 ΑΘΗΝΑΙ

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧΜΕΣ 2.

Ο ΙΔΡΥΤΗΣ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΣΚΗΝΗΣ

ΚΩΝΣΤ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ

1

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

1924

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΤΟΣ | ΑΘΗΝΑΙ | ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1924 ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 2

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ

Ὁ ἰδρυτὴς τῆς «Νέας Σκηνῆς», ὁ εὐγενὴς πατέρας τῶν ἠθοποιῶν μὲ τὸ γλυκὸ παράπονο στὰ χεῖλη γιὰ τὴ σωματικὴ του ἀτέλεια Κ. Χρηστομάνος, ἐγεννήθη στὴν Ἀθήνα τὸ 1867. Πατρίδα του εἶχε τὸ Μελένικον τῆς Ἀνατολ. Μακεδονίας ποὺ διετήρησε ἴσα μὲ σήμερα τὴν ἑλληνικότητά του μ' ὅλη τὴν φοβερὴ τρομοκρατία τῶσων αἰώνων. Ἄν παραδεχθῶμε δὲ τοὺς Βυζαντινολόγους συγγραφεῖς Μαγασῆν καὶ Κουροπαλάτην, ὁ Χρηστομάνος ἦτο κλωνάρι τοῦ μεγάλου δένδρου τῆς Βυζαντινῆς οἰκογενείας Μάνου ἡ ὁποία ἐξωρίσθη μαζὺ μὲ ἄλλες ἀκόμη στὸ Μακεδονικὸ αὐτὸ μέρος, ποὺ οἱ ἴδιες αὐτὲς ἐξωριστὲς οἰκογένειες ἀνόμασαν τὸ μέρος αὐτὸ τῆς ἐξωρίας τῶν Μέλαινα—Οἴκον. (Ἀφίνω τῆς λεπτομέρειες αὐτὲς γιὰ τοὺς ἱστορικοὺς).

Τῆς ποῶτε; του σπουδὲ; ὁ Χρηστομάνος ἔκαμε στὴν Ἀθήνα τρεῖς δὲ Πανεπιστημιακὲ; του στὴ Βιέννην, ἀναγορευθεῖς καὶ διδάκτωρ τῆς ἐκεῖ Φιλοσοφικῆς Σχολῆς. Χάρεις δὲ στὴ μόρφωσι καὶ τὴν εὐφυΐα του διετέλεσε καθηγητὴς καὶ συνοδὸς τῆς δολοφονηθείσης αὐτοκρατείας Ἐλισάβετ τὴν ὁποίαν καὶ συνώδερε σὲ ὅλα τὰ ταξίδια τῆς ἀναφυχῆς τῆς, σ' αὐτὴν δὲ, ἀφιέρωσε καὶ τὸ πρῶτό του σύγγραμμα «Βασίλισσα Ἐλισάβετ». Κατόπιν ὡς συντάκτης τῆς γερμανικῆς ἐφημερίδος «Νέος Ἐλευθερος Τύπος» ἀπεστάλη ὡς ἀνταποκριτὴς σ' τὴν Κρήτη κατὰ τὴν ἐκταραχθεῖσαν τότε μεγάλην ἐπανάστασιν, ἐκδουλεύσας ἀρχετὰ τὰ συμφέροντά μας; Ὅταν ἐτελειώσεν ἡ ἐπανάστασις ἐπῆγε στὴν Ἰταλίαν κα

ἐκεῖ ἐπὶ δύο χρόνια ἐπεδόθη στὴ μελέτη τῶν ἐκεῖ Μονῶν τῶν σχετιζομένων μὲ ὠρισμένα Ἑλληνικὰ χειρόγραφα, μετὰ τὸν πόλεμον δὲ τοῦ 1897 κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα, ὅπου παρ' ὅλες τῆς δυσκολίας ποὺ συναντοῦσε μὲ ὅλες τῆς ἀπογοητεύσεις κατώρθωσε τὸ 901 νὰ πραγματοποιήσῃ τὴ συγκρότησι τῆς Ν. Σκηνῆς μὲ τὰς κ. Εἰμαρ, Ξανθάκη, Κυβέλλη Ἀνδριανου, Ἐλένη Πασσαγιάννη, Ἐλπίδα Ξανθάκη, Ἐλένη Βρατσάνου, Ἐλένη Ποθητοῦ καὶ τοὺς κ. Δημ. Μυράτ, Ν. Παπαγεωργίου, Πασσαγιάννην, Δ. Δηβάρην, Ἄγγ. Χρυσομάλην καὶ Τηλ. Λεπενιώτην, Ἄγγ. Σικελιανόν, Μιχ. Ρουάκην, Πέτρο. Λέντα, Στ. Σπίτην, Παν. Καλογερίκον, Δημόν Βρατσάνον κλπ.

Ἐφ' ἰδιαιτέροις μὲ ἀπεριόριστη μόρφωσι, μὲ τὴ σημαντικὴν πείρα ποὺ ἀπέκτησε παρακολουθώντας τὰ μεγαλιέτερα θεάτρα τῆς Γερμανίας καὶ Ἰταλίας, ἀκούραστος καὶ μὲ ἰδανικὰ ἀφοσιώθηκε στὴ διδασκαλία τῶν ἔργων. Οἱ πρῶτες δοκιμαεῖς ἐγέναν στὸ δημοτικὸν θέατρο τὴν ἄνοιξι τοῦ 1901 μὲ τὴν «Ἀλκιστή» τοῦ Εὐριπίδου λίγο δὲ ἀργότερα στὸ Παλ. Βιοριετὲ ὅπου καὶ ἐδόθη ἡ πρώτη παραστάσις τὸν Νοέμβριον τοῦ ἰδίου ἔτους. Ἀργότερα ἐδίδαξε τὴν «Ἀγριοπαπία» τοῦ Ὑψεν, τὴν «Λοξαντιέρα» τοῦ Boldoni καὶ μετὰ συγκροτημένην πιά ἡ Νέα Σκηνή, στὸ Δημοτικὸν τὸ «Κράτος τοῦ Ζώφου» τοῦ P. Veber, τὸν «Ἐχθρὸ τοῦ Λαοῦ» τοῦ Ὑψεν κλπ.

Γιὰ νὰ παρασταθῶν σήμερα τὰ ἔργα αὐτὰ καὶ γιὰ νὰ παρουσιασθῇ μιὰ καλὴ πρώτη θάταν ἴσως ὑπεράνθρωπο πολὺ δὲ περισσότερο τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη ποὺ μήτε ἠθοποιοὶ τῆς σημερινῆς πείρας, μήτε τὰ μέσα, μήτε οἱ φίλοι τοῦ θεάτρου ἦσαν τόσοι. Ὁ Χρηστομάνος δὲν ἐπρόκειτο νὰ καταρτίσῃ μόνον τοὺς ὑποκριτὰς καὶ νὰ παρουσιάσῃ ἓνα σύνολον ἄρτιον ἐπάνω στὸ σανίδωμα τῆς σκηνῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ διαμορφώσῃ ἓνα κοινόν, νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀγάπη πρὸς τὸ θέατρο, νὰ τὸ διαπαιδαγωγήσῃ. Δὲν ἐδίστασε μὲ ὅλες τῆς δυσκολίας αὐτὲς ὁ Χρηστομάνος νὰ ὑψώσῃ τὸ σῆμα τοῦ πρῶτου θεατρικοῦ τμήματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐβλάστησαν τὰ ὠραιότερα λουλούδια τῆς Πανελληνίου θεατρικῆς μας κινήσεως μέχρι σήμερον.

Ὁ Χρηστομάνος; δὲν ἦτο μόνον ὁ μεγαλιέτερος συντελεστής τοῦ συγχρόνου μας θεάτρου, ὁ ἀνιδιοτελεῖς προστάτης κάθε ἠθοποιοῦ, ἦτο ἠθικός καὶ ἐμπνευσμένος συγγραφεὺς. Ἐγραψε τὸ «Τρία Φιλιά» τὴν «Ἀρπαγὴ τῶν Σαββίνων» τὰ «Rouge monde» τὸν «Κοντορεβυθούλην» τῶν «Θεῖον δάκτυλον» καὶ ἄλλα σχολικά, τέλος ὁ Χρηστομάνος ἠργάσθη ὅσον ὀλίγοι διὰ τὸ θέατρόν μας; καὶ ἀπέθανε καρδιακὸς τὸ 1911.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Θ. ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

1) ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΑΝΔΗΣ κωμικός βαθύφωνος, 2) ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΑΝΔΗ ύψιφωνος, 3) ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ θιασάρχης, 4) Μ. ΜΑΝΤΖΑΡΑΣ βαθύφωνος, 5) ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ύψιφωνος και 6) ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΣΤΕΛΛΟΣ βαρύφωνος.

Είναι ανεκδιήγητος ο ένθουσιασμός των φιλομούσων Αθηναίων του 1889, όταν συνεστήθη το πρώτον τότε Έλληνικόν μελόδραμα υποχρεωμένοι να φιλοξενούν μέχρι της εποχής εκείνης κάθε ξένον ναυαγισμένον θίασον που εστάθμισε εδώ ν' αναγκροτηθῆ ἀπὸ τὰ μεγάλα ταξείδια του τῆς Ρωσίας, ἢ νὰ ἀνέχωνται Ἰταλικούς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θιάσους με ἀσήμους καλλιτέχνας που ἐξέλεγον τὴν χώραν αὐτὴν τοῦ Ὀρφῆως ὡς τόπον πρώτης ἀπὸ σκηνῆς ἐμφανίσεως. Παρέστησαν ὡσαύτως ἰς παραστάσεις τοῦ ἐδῶ περιουσιάζοντος Ἀρμενικοῦ μελοδραματικοῦ θιάσου, ἦσαν ὅμως ἐαυτοὶ τῆς εὐτυχίας νὰ ἔχουν Ἑλληνικὸν μελόδραμα (εὐτυχεῖς ἄνθρωποι).

Οὔτε τὸ Ὄδειον ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν, οὔτε τὸ Κράτος, οὔτε ὀψίπλουτοι μουσολήπτοι ὁμογενεῖς, οὔτε ἡ Βασιλεία, οὔτε... μῆτε... Εὐρέθη ἕνας ἐπαγγελματίας, ἔνις ὁ πῆγξ ὁ Ι. Καραγιάννης που συνεκίνηθη καὶ κατέθεσεν ὅλ καὶ ὅμα τῆς ἰδέας τὴν ἐκ δέκα χιλιάδων δραχμῶν περιουσίαν του, κτηθεῖσαν ἐκ

τῆς ἐντίμου ἐπαγγελματικῆς ἐργασίας του. Ἡ τέχνη αὐτὴ τοῦ Ὀρφῆως που συνεκίνησε λίθους καὶ δένδρα δὲν συνεκίνησε παρὰ ἕνα ἀπλοϊκὸν ἐπαγγελματιὰν τὸν Ι. Καραγιάννην.

Ἡ ἱστορία αὐτὴ τῆς συλλήψεως, ἡ κυφορία, ὁ τοκετός τέλος τοῦ νηπίου αὐτοῦ που ἐγεννήθη καὶ ἠδρῶθη ἀλματωδῶς ἐντὸς μικροῦ διαστήματος — ὡστε νὰ παρουσιασθῆ ἐφάμιλλον καὶ ἀνώτερον πολλῶν εὐρωπαϊκῶν τῆς ἐποχῆς τοι (καὶ νὰ καταντήσῃ στὴ σημερινὴ οἰκτρὰ κατάστασί του) ἔχει μίαν περιπέτειαν. Ἀφορμὴ τῆς συστάσεως τοῦ πῶτου Ἑλληνικοῦ μελοδραματικοῦ θιάσου ἦτο Ἰσως—ὁ Δ. Ταβουλάρης. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην νεωτερίζων προφανῶς ὁ Δ. Ταβουλάρης ἐπῆρε τὴν γνωστὴν Ἰταλικὴν κωμωδίαν «Ἐρωτευμένοι Μυλωνάδες» καὶ προσήμωσεν εἰς αὐτὴν μερικὰ τραγουδάκια καὶ τὴν μετέβαλεν εἰς vaudeville, ἐπιστοματεύσας πρὸς τὸ ὅτι μερικὲς συνθέσεις ξένων καὶ Ἑλλήνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συνθετῶν. Διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ σκοποῦ,

προσέλαβεν ἐπὶ ὑποσχεθεῖσα ἀμοιβὴ μερικὸς νέους καλλιφώνους. Ἄλλοι μὲν βλέψεις καὶ ὑποσχέσεις Ταβουλάρη, ἄλλοι δὲ εἰσπράξεις τοῦ θιασαρχικοῦ του ταμείου. Καὶ ὁ Ταβουλάρης τοιοῦτοτρόπως δὲν ἐξεπλήρωσεν ἐξ ὀλοκλήρου τὰς πρὸς τοὺς αὐτοὺς χρηματικὰς του ὑποχρέωσεις. Οἱ νεαροὶ τότε αὐτοὶ τραγοῦν διστάει, ἐκδικούμενοι ἀπεχώρησαν τοῦ θιάσου Ταβουλάρη καὶ ἐνοικίασαν ἕνα συνοικιακὸν θέατρον (δὲν κατώρθωσα νὰ ἐξακριβώσω ποῖον), καὶ ἤρχισαν νὰ δίδουν παραστάσεις εἴδους βαριετέ, ψάλλοντες διάφορα Ἑλληνικὰ τραγούδια καὶ μέρη ἀπὸ ξένα μελοδραματικὰ ἔργα. Τὴν ἰδέαν των αὐτῶν ὄχι μόνον συνεμερίσθη ὁ Καραγιάννης ἀλλ' αὐτὸς καὶ διέθεσεν ὀλοκλήρου τὴν περιουσίαν του διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἀπαρατήτων ἐνορχηστρώσεων, σπαρτίτων, ἱματισμοῦ, καὶ πρώτων ἐξόδων. Ἡ μικρὰ ὅμως αὐτὴ περιουσία καὶ ἡ προθυμία τοῦ Καραγιάννη δὲν ἦσαν ἱκανὰ ἐφόδια διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν, ἔπρεπε νὰ μεσολαβήσῃ καὶ ἡ ἐθελουσία τῶν μουσικοδιδασκάλων Μπεκατώρου καὶ Κασούκη Λαμπιλέτ οἵτινες ἐπὶ μῆνας ἠγωνίσθησαν διὰ νὰ καταρτίσουν τοὺς ἀμύσους τότε νεαροὺς καλλιτέχνας εἰς χορωδοὺς.

Ὁ θίασος αὐτὸς κατηρτίσθη ἀπὸ τὸν κωμικὸν βαθύφωνον Ἀντ. Λάνδη, τὴν σύζυγόν του ὕψιφωνον Αἰκατερίνη Λάνδη, τὸν ὀξύφωνον Ἰωάννην Ἀποστόλου, τὸν βάρυτονον Κωνσταντῖνον Κωστέλλον καὶ τὸν βαθύφωνον Μ. Ματζάραν, πάντες οἱ Ἕλληνες τοῦ μὲν Ἀποστόλου Ἀθηναῖοι τῶν δὲ λοιπῶν ἐξ Ἑπτανήσιων.

Ὁ γῶρος δὲν μᾶ, ἐπιτρέπει νὰ ἐπεκταθῶμεν εἰς λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς ἐξελίξεως καὶ ἐν γένει σταδιοδρομίας τὴν ὁποίαν ἐσημείωσεν ὁ πρῶτος Ἑλληνικὸς μελοδραματικὸς θίασος. Ἐπιφυλασσόμενοι ἀργότερον νὰ προβῶμεν εἰς λεπτομερῆ περιγραφὴν τῆς τύχης τοῦ ὡς ἄνω θιάσου, περιοριζόμεθα εἰς τὴν ἀμυδρὰν αὐτὴν σκιαγραφίαν τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ μελοδράματος, ὅπερ ὡς πρῶτον ἔργον ἐδίδαξεν τὴν «ΒΕΤΛΗ» κατὰ μετάφρασιν τοῦ Κατακουζηνοῦ.—

Ν. Θ. Συνοδινός

Τονισμένο γιὰ βαθύφωνο ἀπὸ τὸν συνθέτην Νίκο Θ. Συνοδινὸν

ΕΡΗΜΙΤΗΣ

Σ' τ' ἀπόμωρο τὸ ῥημοτόπι
Π' ἀπλώνει ἡ βαρυνθιμιά
Που δὲν τὸ ξέρουν οἱ ἄνθρωποι
Θέλω γὰ βρῶ τὴ λημονιά.

Καὶ σὰν ἡ αὐγοῦλα θὰ ροδίξῃ
Καὶ σὰν θ' ἀπλώνει ἡ νυχτιά
Ἡ σκέψι μου θὰ φτερουγίσῃ
Σὲ μέρες που χαθῆκαν πιά.

Bolzaues. Ἀπλεων 1923

Ἀγιῶτος Διασέντης

Ἀπὸ τὴν ποιητικὴν συλλογὴν
«Versus Doloris» Θ. Γ. Μηλιῶν

ΤΡΕΛΛΟΙ

Τρελλοί, ὦ τρελλοί, που ὁ κόσμος σὰς νομίζει
δυστυχισμένους, πόσο σὰς φθονῶ
ὁ πόνος τὴν ψυχὴ σας δὲν ἀγγίζει
καὶ σ' εὐτυχίας σεῖς πλέετε ὠκεανῶ.

Γιὰ σὰς οὔτε αὔριο, οὔτε χτές, οὔτε καὶ τώρα.
καμμιά φροντίδα, πόθος γιὰ συλλογὴ
Ἡ εὐτυχία σὰς ἀρχαλιάζει ὅλη τὴν ὥρα,
καὶ ἡ ἀφροντισία σὲ ὅλη σας τὴ ζωὴ.

Θέτε γυναῖκες; Ὅλες σὰς λατρεύουν.
Ποθεῖται κλοῦτη; Ὅλοι οἱ θησαυροὶ
δικοί σας· στέμμα, δόξα, ὄσα γητεύουν
τὸν ἄνθρωπο; Δικά σας. Ποιὸς μπορεῖ,

καὶ ἂν τοῦρανοῦ ποθήσετε τ' ἀστέρια,
νὰ σὰς εἰπῃ, καλότυχιοι τρελλοί,
πὼς τάφτασα ζητᾶτε; ἐσεῖς στὰ χέρια
τὰ σφίγγετε. Καὶ τάπιαστο πουλί

τῆς εὐτυχίας, που μάταια ἐμεῖς ζητᾶμε,
στὰ ξόβεργά σας μόνο ἔχει πιαστή.
Τρελλοί, χαρὰ σὲ σὰς. Δὲ σὰς λυπᾶμαι
καὶ ἡ τύχη σας γιὰ μένα ζηλευτή.

Θάως Γ. Μηλιῶν

ΜΥΡΙΟΜΟΡΦΗ

I

Μυριόμορφη βοσκοπούλα τραγουδαί
χαρούμενη λὲς καὶ ἔχει τὴν καρδιά,
τ' ὀλόδροσὸ τῆς πρόσωπο γελάει,
τὰ χεῖλη τῆς διψοῦνε γιὰ φιλιὰ.

Κι' ὁ Κίτσος, παλληκάρι ζηλεμένο,
ἀχόρταγα κυττᾶ τὴν διαλλεχτή του,
τὸ πρόσωπο θωρεῖ τ' ἀγαπημένο,
τὰ μάτια που τοῦ κλέψαν τὴν ψυχὴν του.

II

Μὲ πόθο τὴν θωρεῖ, καὶ τῆς καρδιάς του
κάθε παλμὸς γιὰ κείνην λαχαρεῖ,
ἢ σκέψι τῆς γιορτῆ ναι τῆς χαρᾶς του,
τοῦ νοῦ τ' ὁ στοχασμὸς γι' αὐτὴν μιλεῖ.

Νικήθηκε! Τρανό εἶχε ἐχθρό του
τὸν ἔρωτα, γλυκᾶ που τυρανναίει,
τὸ στῶμα τῆς σιμώνει σ' τὸ δικό του,
τὰ κροαλλένια χεῖλη τῆς φιλάει.

Γ. Ἀργολιάς

ΓΥΡΩ ΑΠ' ΤΟ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

ΟΙ ΒΑΘΥΦΩΝΟΙ ΜΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

Τόσο κύριοι σ' τόν Βλαχόπουλο! Ποιός δέν ἐγγνώρισε τόν μοναδικό μας ἐπί τόσα χρόνια βαθύφωνο! Ἄν δέν τόν εἶδε σ' τὸ ἕνα θά τόν εἶδε ἀσφαλῶς

στὸ ἄλλο, γιατί γιά τόν Βλαχόπουλο δέν ὑπῆρχε ὁπερα ἀγνωστή. Ὁ Μιχάλης ὁ Βλαχόπουλος ὡς μόρφωσι τοῦ ἔχει τὴν ἀπειρίστη πείρα ποὺ τοῦ ἔδωσαν τὸ τραγούδι τόσων ἐτῶν.

Ἐγεννήθηκε εἰς τὰς Ἀθήνας τῷ 1876 καὶ ἐσπούδασε ζωγραφικὴν εἰς τὸ ἐδῶ Πολυτεχνεῖον, γιατί οἱ γονεῖς τὸν προορίζαν ζωγράφον. Ὑπερίσχυσε ὅμως ἡ πρὸς τὴν σκηνὴν ἀγάπη τοῦ καὶ ἔτσι τὴν 2ῃ Ἀπριλίου τοῦ 1900 ἐνεφανίσθη ὡς βαθύφωνος τοῦ τότε ὑπὸ τὸν κ. Λαυράγγα ἀνασταθέντος Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος εἰς τοὺς Bohem.

Ἀπὸ τὴν βραδυὰ ἐκεῖνη ἐπεβλήθη καὶ ἀπερώθη ἐν ὀλοζήρῳ εἰς τὴν μελοδραματικὴν μας αὐτὴν μάζαν, ἐτοιμοζυγνότε δι' οἰονδήποτε ῥόλον.

Ὁ Βλαχόπουλος ἀναδεικνύεται ὄγκος εἰς τὴν μελέτην. Ἐμελέτησε καὶ ἐκρέμασε ἐπιτυχῶς τοὺς κυριότερους ῥόλους εἰς τὰ ἀκόλουθα ἔργα. Bohem, Tosca, Aida, Trovatore, Ernani, Rigoletto, Ballo in Maschera, Forza del Destino, Norma, Faust, Mefistofee, Gioconda, Carmen, Ebra, Favorita, Barbieri di Seviglia, Περούτζε, Ἀρχιατοίγγανον ὁπερέττα L'exar, καὶ εἰς δεκάδα ὀλοζήρῳ ἀκόμη, τὰ ὁποῖα μᾶς διαφεύγουν τὴν στιγμὴν αὐτὴν.

Ὁ Βλαχόπουλος εἰς ὠρισμένους ῥόλους ὡς π. γ. Don Barollo εἶναι ἀνώτερος καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τῷ celebre basso comico Carnevalli εἰς δὲ τὴν Ρωσσίαν ἐκρέθη ὑπέρτερος εἰς πολλὰ ἔργα ἀπὸ ξένους καλλιτέχνας μεγάλης φήμης.

Σήμερα—ἀτυχῶς—εὐρίσκειται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν χώραν τῶν δολλαρίων διότι ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ζήσῃ αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, ἐφόσον ἡ ἔννοια τοῦ μελοδράματος ἐβρῦσε πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΒΑΚΟΝΤΙΟΣ

Ὁ συμπαθὴς καλλιτέχνης κ. Κ. Βακόντιος, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 1889. Οἱ γονεῖς τοῦ ἐξέλεξαν ὡς ἐπάγγελμάτου τὴν κοσμηματογραφίαν τὸ καλλιτεχνικὸν τοῦ ὁμοῦ δαιμόνιον τὸν ὄθησεν εἰς τὸ μελοδράμα καὶ ἐνεγράφη εἰς τὸ Ὁδῆιον παρακολουθήσας μαθήματα μονωδίας ὑπὸ τὴν καθηγητριαν Σμαρ. Γεννάδη.

Μὲ τὰ ἐφόδια αὐτὰ ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ ὀλοζήρῳ Θεάτρου εἰς τὸν ῥόλον τοῦ Μοντερόνε (Rigoletto) λόγῳ δὲ τῆς τότε σκηνικῆς ἀπειρίας τοῦ ἀπέτυχε, τοῦτο ὅμως δέν τὸν ἠμπόδισε νὰ καταταχθῇ ὡς ἀπλοῦς χορωδὸς τοῦ μελοδράματος μέχρις οὗ διὰ τῆς ἐπιμόνου μελέτης καὶ ἀσκήτων κόπων τοῦ, κατώρθωσε λίαν ἐπιτυχῶς νὰ κρατῇ τοὺς ῥόλους τοῦ Sparafucil, Ριγκολέτος) Cap. Zunica (Κάρμεν) Angeloti (Τόσκα), Toms (Χορὸς μ-

τημριεμένων). A' basso (trobatore). Re. (Ἄϊδά) κλπ. Ὁποσδήποτε ὁ Κ. Βακόντιος ἢ μαρκήσιος Δ' Ἐρκὸς εἶνε ἀξίως συγχαρητηρίων περισσότερον καὶ τὸς ἄλλοι καθόσον εἶνε αὐτοδημιουργὸς χωρὶς νὰ ἀντλήσῃ φῶτα ἀπὸ τὴν χάραν τοῦ ἄσματος Ἰταλίαν μὲ μόνα ἐφόδια τὰς εἰς τὸ νταμάρι τοῦ Στρέφι σπουδᾶς τοῦ, ὡς ὁ ἴδιος ἀρέσκειται ἐνίοτε νὰ λέγῃ.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΖΑΜΑΝΟΣ

Βαθύφωνος stile dramatico. Γνωστός μᾶλλον εἰς τὸ Ἀγγλικὸν κοινόν πρὸ τοῦ ὁποῖου ἐνεφανίσθη πολλὰκις εὐρισκόμενος μὲ τὴν Ἑταιρίαν Carlo Rosa, τοὺς ῥόλους τοῦ Don Basilio (Barbieri di Seviglia), τὸν Mefistofele (Boito καὶ Gounod) Ramfis (Aida Verdi) ἐπίσης ἀποσπάσας εὐνοϊκὰς τὰς κρίσεις τοῦ ἐκεῖ τύπου. Ὁ κ. Ζαμάνος ὡς σπουδᾶς τοῦ ἔχει τριετὴ φοίτησιν παρὰ τῷ Mrο Floris (Milano) καὶ μερικά μαθήματα—καθ' ὁμολογίαν τοῦ ἴδιου—ἀπὸ τὸν διάσημον Ρώσον βαθύφωνον Saliarin ἐν Λονδίῳ. Πρὸ τοῦ κοινοῦ μᾶς πρόκειται νὰ ἐμφανισθῇ προσεχῶς εἰς τὸν Mefistofele τοῦ A. Boito.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Μ. ΜΟΥΛΑΣ

Ὁ Γεώργιος Μουλᾶς ἐγεννήθη τῷ 1896 ἐν Καίρῳ τῆς Αἰγύπτου. Ἐμορφώθη ἐν Μιλάνῳ ἐπὶ τριετίαν ὑπὸ τοὺς καθηγητάς Borghi καὶ Salvatore.

Ἡ Κοσμικὴ κίνησις εὐρίσκειται εἰς τὰ Ζεῖθ τὰς ἡμέρας αὐτὰς· διότι ἐκτός τῶν ἀνῶν συναυλιῶν αἰ ὁποῖαι διαδέχονται ἀλλήλας καὶ τὰς ὁποίας μόλις ἐπέτο· φαίνεται ὅτι ἐνεπερνίσθη ἡ ἀριστοκρατία μας

καὶ τὰς παρακολουθεῖ ἀνελλιπῶς, ἀγγέλονται καθημερινῶς χορευτικὰ καὶ τεῖλοποικτικὰ συγκεντρώσεις εἰς πολλὰ Ἀθηναῖκά σαλόνια αἰ ὁποῖαι εὐτυχῶς ποικίλλονται μὲ διαφόρους καλλιτεχνικὰς ἀτραξιὸν καὶ ἀπαγγελίας τῶν διαφόρων καλλιτεχνῶν μας πλεῖστοι τῶν ὁποίων καὶ δὴ τοῦ ἄσματος ἔχουν τελευταίως συγκεντρωθῆ ἐκ τῆς ξένης ἐν αὐθα.

Εἰς πολλὰς τοιαύτας συγκεντρώσεις παρεστήμεν ἀποκομίσαντες τὸ εὐχάριστον συναίσθημα ὅτι εἰς τὸν καλὸν μας κόσμον ἀρέσει περισσότερον ἢ ἄλλοτε ἡ μουσικὴ παρήγορον φαινόμενον διὰ τὴν γενικὴν ἐξέλιξιν τῆς μουσικῆς καὶ πορ' ἡμῖν.

Ἀπὸ ἀπόψεως κοσμικῶν κέντρων τὸ περισσότερον κατέκλεττώτερον κόσμον συγκεντρῶνται τὸ Caprie τὸ ὁποῖον κατήντησε τὸ ραντεβὺ τῆς ἀριστοκρατίας μας.

Ὁ Κοσμικὸς

— Ἐκ τῶν κοσμικῶν συγκεντρώσεων ἐκεῖνην τὴν ὁποῖαν δέν θὰ ἔπρεπε νὰ παραλείψωμεν νὰ ἀναφέρωμεν εἶναι ἡ προχθεσινὴ παρὰ τῷ κ. Φον Σεν τῷ κ. Πρεσβευτῇ τῆς Γερμανίας δεξίωσις.

Εἰς ταύτην παρευρέθη τὸ αἰλάφ τῆς ἀριστοκρατίας μας.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Μπραμπίλλ, ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Μπαλιγκῶν, ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Πεσματζόγλου, ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Βούλτσου, ἡ κυρία Σκουζέ, ἡ κυρία Σταθάτου, ἡ κυρία Παπαδιαμαντοπούλου, ἡ κυρία Σιτσιλιάνου, ἡ κ. Παπάγου καὶ ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Μεταξά.

Τὸ μονόκλ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ὑπὸ τοῦ Mrs Guido Serrao ἐξεδόθη ἕνα ἔμπνευσμένο τραγούδι τοῦ Tango «Ἐλκ νὰ βρῆς».

Ὁ γνωστὸς ἐπίσης μουσικοσυνθέτης Νικ. Συνοδινὸς ἔδωκε πρὸς ἐκτύπωσιν δύο τελευταίας του συνθέσεις, ἕνα τραγούδι γιά βαθύφωνο «Ἐρμημίτης» καὶ ἕνα ἀνατολικὸ «Soultan Fox—trot».

Ἐκυκλοφόρησαν τὰ «Διηγήματα» τοῦ κ. Δ. Ι. Καλογεροπούλου. Τὸ βιβλίον αὐτὸ τὸ διακρίνει βαθεῖα παρατηρητικότης τῶν πραγμάτων τῆς ζωῆς καὶ μιὰ λεπτὴ ποιητικὴ.

Τὸ νέον ἡμερολόγιον τοῦ Θάνου Ζήρα «Ὁ Σατανᾶς» τοῦ 1925 προβλέπεται ἀνώτερον πάσης προσδοκίας χάρις εἰς τοὺς διακεκομμένους συνεργάτας, καὶ τὴν ἐπιμελημένην ἔκδοσίν του.

«Ἑλληνικὴ Τέχνη»
Εἰκονογραφημένη

ΙΤΟΥΡΜΠΙ

Είναι αληθές ότι ο Ισπανός αυτός καλλιτέχνης είναι πράγματι φαινόμενον ως πιανίστας. Μπορεί να λεχθή — χωρίς να θεωρηθῆ ὑπερβολή — ότι κυριολεκτικὰ ἔχει ἐξευτελισεὶ τὸ πιάνο. Ἡ ἀξελιτῆ, ὁ μηχανισμὸς, ἡ σορονιτῆ, ἡ διαύγεια τὴν ὅποιαν ἀποδίδει καὶ εἰς τοὺς ἐλαχιστοτέρους φθόγγους εἶναι τόσον σπανία ὥστε νὰ μπορῆ νὰ δικαιολογηθῆ ὁ ὑπέρμετρος ἐνθουσιασμὸς καὶ τὰ ἄκατάσχετα καὶ ἀλλεπάλληλα φιλήματά, πού τόσον ζηλοτύπως ἐδέχθη ὁ Ἰτούρμπι ἐκ μέρους τῶν μούσολήπτων κυριῶν καὶ δεσποινίδων μα.

Νέοι Θιάσοι

ΤΟ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑ

Ἀφίχθη ἐκ Θεσσαλονικῆς ὁ ἄλλοτε δξόφρωνος κ. Ἰωάννης Κοκκίνης μετὰ τινος ἐπιχειρηματίου διὰ νὰ καταρτίσῃ ἐκ τῶν ἐνόντων τὸ μελοδράμα καὶ φέρῃ τοῦτο εἰς Θεσσαλονικίαν. Αἱ δυσχέρειαι ὅμως τὰς ὁποίας συναντᾷ διὰ τὸν καταρτιστὸν του, εἶναι τόσαι ὥσται ἰσχύει φόβος νὰ παραιτηθῆ τῆς τοιμηρᾶς του ἀποφάσεως.

ΘΙΑΣΟΣ ΕΛΛΗΣ ΑΦΕΝΤΑΚΗ

Ἐπίσης ἡ γνωστὴ καλλιτέχνης τῆς ὀπερέτας κ. Ἑλλή Ἀφεντάκη, ἐγνώσθη ὅτι καταρτίζει θίασον ὀπερετικὸν πιθανῶς μετὰ τὰς κ. κ. Ἑλλήν Ἀφεντάκη, Δανάην Συράκου, Ὀλυμπίαν Δαμάσκου, Χαρίκλειαν Τριχᾶ, Μαρίαν Πρινέα κλπ. καὶ τοὺς κ. κ. Νικόλαον Ἀφεντάκη, Ἐμμανουὴλ Ρούσσον Γεώργιον Καμδύσην Παρασκευᾶν Οἰκονόμου, Εὐάγγελον Δαμάσκον, Ἰωάννην Πρινέα κλπ. Πληροφορούμεθα δὲ ὅτι ὁ καταρτιζόμενος αὐτὸς θίασος ἔ' ἄρχισῃ τὰς παραστάσεις του ἀπὸ τὴν Κέρκυραν.

ΘΙΑΣΟΣ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Εἰδοποιουμέν τοὺς φίλους τοῦ ἑλαφροῦ θεάτρου, ὅτι ἀφίχθη πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐξ Αἰγύπτου, διαδρατικῶς ἐντεῦθεν ὁ περίφημος θίασος τοῦ Χάντη-Μπάντη καὶ τῆς συμπαθοῦς Δίδος Νάδια Ναδῆρ. Ὁ θίασος θὰ δώσῃ λίαν προσεχῶς εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ὀλίγας παραστάσεις ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος μετὰ πλούσιον ρεπερτόριον περιλαμβάνον ταχυδακτυλοουργίαν καθαρῶς αἰγυπτιακῆς καὶ ἰαπωνικῆς τέχνης, ὡς καὶ ἐνδιαφέροντα ἐπιστημονικὰ πειράματα ὀπνωτισμοῦ καὶ τηλεπαθείας.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Ὁ ἐν Καβάλλα ἀνταποκριτὴς μας, διὰ μακροσκελοῦς ἀνταποκρίσεώς του, τῆς ὁποίας ἔλλειψαι χώρου δημοσιεύομεν μόνον περίληψιν μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ ἐκεῖ εὐρισκόμενος θίασος Βεάκη Νέζερ ἐσημείωσε καὶ ὁδηγεῖ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν.

Κάθε βράδυ ἔχει ἀγρίας πιένα μετὰ τὸ ἔργον τοῦ κ. Μελά «Μιά νύκτα μιὰ ζωὴ» τὸ ὅποτον τὴν περασμένην θερινὴν θεατρικὴν σαιζὸν ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ θιάσου Κυβέλης μετὰ τοῦ ὁποίου συνέπρατε καὶ ὁ Κ. Βεάκης, ἑστὶς ἦτο καὶ πρῶτος δάδουξας.

Κατὰ τὸν ἀνταποκριτὴν μας ἡ ὑποδοχὴ τῆς ὁποίας ἔτυχεν ἐν Καβάλλα ὁ ἐν λόγῳ θίασος καὶ αἱ συμπάθειαι, τῶν ὁποίων ἐξακολουθητικῶς ἀπολαύει οὗτος

παρὰ τῆ κοινωνία τῆς Μακεδονικῆς μεγολουπόλεως ἐγγιῶνται μακροτάτην σειρὰν παραστάσεων μετὰ ἱκανοποιητικὰς εἰσποράξεις εἰς σημεῖον ὥστε νὰ εἶναι ζήτημα ἂν, καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς χειμερινῆς θεατρικῆς περιόδου, περιοδεύσῃ καὶ ἄλλας πόλεις ἢ θὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ὄραμολογίον του, διαμένων μέχρι τοῦ ἔαρος ἐν Καβάλλα.

Ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην

ΘΙΑΣΟΣ ΜΑΡΙΚΑΣ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Ὀλόκληρος ὁ θίασος τῆς κ. Μαρίας Κοτοπούλης ἐκτὸς τῆς ἰδίας, παίζει τὸ γνωστὸν ρεπερτουάρ, ἀποσπάσας τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἐκλεκτοῦ κοινοῦ τῆς Μυτιλήνης. Ὁ θίασος συνεννοεῖται διὰ τὸ θέατρον Βόλου ἔπου θὰ μεταδῆ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἐν Μυτιλήνῃ παραστάσεων του.

Ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον

ΘΙΑΣΟΣ ΔΩΝ ΝΕΖΕΡ

Πρὸ εἰκοσήμερου σχεδὸν εἰσίσκεται ἐν Ζακύνθῳ ὁ θίασος τῶν Ἰδων Νέζερ. Ὁ θίασος ἀπαρτιζόμενος ἀπὸ τὰς κ. κ. Μαρίας Βάζο, δεσποινίδας, Κατίνα καὶ Μαρίκα, Νέζερ, τὴν καὶ Ὀλυμπίαν Νέζερ κ.λ.π. καὶ τοὺς κ. κ. Κωνσταντῖνον Νέζερ, Ἰαγγελοῦ Βάζου, Π. Βεράρδον, Ν. Νούλην δξόφρωνον, Σταθρον Ἰατρίδην, Δημήτριον Κουταβᾶν βαρύτερον, Ἰωάννην Τοξέλλη κλπ. ἤρξατο παραστάσεων εἰς τὸ ἐκεῖ Δημοτικὸν θέατρον.

Τὰς παραστάσεις του ἤρξατο μετὰ τὴν ὀπερέττα τοῦ κ. Θ. Σακελλαρίδου «Πικρὸ Νίκ» ἀκολουθῶν «Βαπτιστικὸν» «Γλυκεῖα Νανά», Διαβολόπαιδο «Κουρέλλι» «Ἄγνωστον» Ἐπιθεωρήσεις, κλπ.

Τὸ φιλόμουσον κοινὸν τῆς ποιητικῆς αὐτῆς νήσου περιβάλει μετὰ ἀπεριόριστον ἀγάπην, τὸν καθ' ὅλα ἔστιον αὐτὸν θίασον, ὑποστηρίζον διὰ τῆς ἀνελλιπειοῦ παρουσίας του τὰς καθημερινὰς του παραστάσεις.

Ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα

ΘΙΑΣΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

Εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἄλφ-Πασσᾶ, ἀπὸ μὲνός περίπου εὐρίσκειται ὁ θίασος «Κυριακίδη Νίττας Ρούσσου Λάμπρου. Ἐκ τῶν πληροφοριῶν μας ὁ θίασος ἤρξατο καὶ ὑποστηρίζεται ἀπὸ τὸ κοινὸν τῶν Ἰωαννίνων.

Ὁ θίασος σύγκειται ἀπὸ τὰς κ. κ. Νίτσαν Ρούσου, Μερῶπην Κυριακίδου, Ἄννα Παπαδοπούλου κ.λ.π. καὶ τοὺς κ. κ. Νικόλαον Κυριακίδη, Ἄγγελον Λάμπρου, Ἄγγελον Μαυρόπουλον κλπ.

Ἀπὸ τὴν Κύπρον

ΜΙΑ ΑΠΩΛΕΙΑ

Μετὰ τὸν πρόωρον θάνατον τῆς κ. Σωτηρίας Ἰατρίδου, εἰς τὴν Κύπρον τῆς γλυκυτέρας ἰσως ἠθοποιοῦ μας, αὐτῆς, πού εἶναι ἀδύνατον νὰ λυσομνηθεῖν ποτὲ οἱ ἀφθάστες ἐπιτυχίες τῆς, τὸ θέατρον μας χάνει μιαν ἀληθινὴν του ἱέρατα.

«Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ»

ἀφίγη νὰ χυθεῖν τὰ ποῖα πονετικὰ δάκρυα γιὰ τὸ ἄωρον σῶσμο ἐνός τέτοιου ἄστρου.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Προηγούμενα τεύχη «Ἑλληνικῆς Τέχνης» εὐρίσκονται πάντοτε εἰς τὰ Καπνοπωλεῖα, Πατησίων 26 καὶ Καλλιτεχνικὴν Ἀγορὰν κάτωθι θεάτρου «Ἀλάμπρα».

Δημ. Μεταξωτός

«Μέγαρον 'Αλάμπρα»

Μανιζιούρ - Πεδιζιούρ

“ΜΙΧΝΟΝ,”

Ευαγγελιστρίας 26

ANNA A. ΣΤΕΦΑ & Σ^α

Μοδίσται

Δημήτριος Κωνστατίνου

Οδοντίατρος

Παθήσεις στόματος και οδόντων

Αιόλου και Βύσσης 1 (έναντι Παυλίδου)

Παναγιώτης Βασιλόπουλος

Αριστέιδου 10 - Στοά Τραπέζης Βιομηχανίας

“Απαντα τὰ εἶδη Πιλοποιΐας

Κωνσταντῖνος Βασιλείου

Ῥάπτης

Κάνιγγος 30

ΚΤΗΜΑΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

“ΤΟ ΙΟΝΙΟΝ,”

Α. Ι. ΣΩΚΑΡΗ

ΑΘΗΝΑΙ.

Πατησίων 26

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΤΑΙΡΙΑ

“ΥΦΑΙΣΤΟΣ”

ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 12

Κάρβουνα για σόμπες, φούρνους, εργοστάσια
κ.τ.λ. Μεγάλη Παρακαταθήκη
Πώλησις χονδρική

Ν. ΠΡΩΤΟΠΠΑΠΑΣ & Δ. ΥΜΕΝΑΙΟΣ

Γραφεία: Γκαράζ Ν. Σιγάλα Πλατ. Κάνιγγος

Ἐπὶ προμηθεΐα: Ἀγοραὶ - Πωλήσεις
διαφόρων τύπων αὐτοκινήτων.

Ε. ΚΑΡΜΙΡΗΣ - Α. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Εἰσαγωγή χαρτου, χαρτονίων
κ.λ.π.

Στοά Πολίτου 3 - Πειραιεύς

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ

Μόνον εἰς τοῦ

ΕΥΑΓΓ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗ

Ἁγίου Μάρκου 24

Τὰ κοστούμια καὶ παλτά σας
θὰ εὔρητε εἰς πλουσιωτάτην συλ-
λογὴν εἰς τὸ κατάστημα :

κ. κ. Κ. Ἐμπέογλου καὶ Σ^α

Νικίου 26

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ, Κ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Πανεπιστημίου 32

Ἄπαντα τὰ εἶδη γραφῆς
Σφραγίδες Ἐπισκεπτήρια
Τυπογραφικαὶ Ἔργασίαι